
Vergaderjaar 2013–2014

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1134

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 april 2014

Hierbij zend ik u het verslag van de Eurogroep en informele ECOFIN Raad van 1 en 2 april 2014 te Athene.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Verslag van de Eurogroep en informele Ecofin Raad van 1 en 2 april 2014 te Athene

Eurogroep

1. Griekenland

De Eurogroep heeft gesproken over de vierde voortgangsmis­sie van de Trojka naar Griekenland die werd afgerond op 19 maart jl. Hierover heeft de Eurogroep een persverklaring uitgegeven, die als bijlage met dit verslag wordt meegestuurd¹. De Tweede Kamer wordt per aparte brief geïnformeerd over de uitkomsten van de voortgangsrapportage (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1135).

Verder heeft in de Eurogroep een eerste gedachtewisseling plaatsgevonden over de groeistrategie voor Griekenland op de langere termijn. De Eurogroep steunt Griekenland in het voornemen om een groeistrategie op te stellen in aanvulling op het huidige programma. Deze groeistrategie kan vervolgens als uitgangspunt dienen voor de allocatie van fondsen van internationale instituties en de structuurfondsen van de EU, evenals voor de coördinatie van de technische assistentie die aan Griekenland verleend wordt. Naar aanleiding van deze eerste gedachtewisseling zullen de Griekse autoriteiten de komende maanden gebruiken om verdere invulling te geven aan de beoogde groeistrategie.

2. Portugal

De Eurogroep heeft gesproken over de voortgang in Portugal. De Tweede Kamer is per brief geïnformeerd over de uitkomsten van de elfde voortgangsmis­sie (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1132, d.d. 26 maart 2014). Het Portugese programma ligt goed op schema. Portugal dient nog aan één voorwaarde invulling te geven, voordat overgegaan kan worden tot uitkering van de volgende tranche. Dit betreft de specificatie van de consolidatiemaatregelen van ca. 1,2% bbp om de tekortdoelstelling voor het overheidstekort van 2,5% bbp in 2015 te halen. Portugal heeft aangegeven dat ze hier voor eind april aan zullen voldoen. De tranche bedraagt in totaal 2,5 miljard euro. Hiervan is ca. 1,6 miljard afkomstig van de EU en 0,9 miljard van het IMF.

Het macro-economische aanpassingsprogramma van Portugal loopt af op 17 mei en er zal nog één laatste voortgangsmis­sie worden uitgevoerd door de Trojka. De twaalfde voortgangsmis­sie start naar verwachting in de week na Pasen. Op de volgende Eurogroep van 5 mei zullen de uitkomsten van deze laatste voortgangsmis­sie worden besproken. Ook wordt er naar verwachting gesproken over de strategie van Portugal ten aanzien van de afloop van het aanpassingsprogramma.

3. Bankenuie

De Eurogroep heeft kort stilgestaan bij de voortgang van de Bankenuie. Op 20 maart jl. werd een politiek triloogakkoord bereikt over de vormgeving van het *Single Resolution Mechanism* (SRM). Dit triloogakkoord is op 27 maart jl. bevestigd door de Raad. Het Europees Parlement zal hier medio april plenair over stemmen. Nadat het akkoord over het *Single Resolution Mechanism* (SRM) formeel is aangenomen, kan ook het intergouvernementeel verdrag getekend worden waarin de bijdragen aan het resolutiefonds en de geleidelijke risicodeling worden vastgelegd. Het verdrag wordt naar verwachting getekend in mei.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

Het ESM-instrument voor directe herkapitalisatie van banken is uiteindelijk niet separaat besproken tijdens deze Eurogroep. In het kader van de Bankenunie is dit ESM-instrument wel kort ter sprake gekomen. De Eurogroep van 5 mei zal verder spreken over de afronding van het operationele raamwerk.

4. Luxemburg

De Eurogroep sprak op 22 november 2013 over de conceptbegrotingen die de lidstaten van de eurozone hadden ingediend in het kader van het two pack om de Europese begrotingscoördinatie te versterken. Destijds waren drie lidstaten bezig een regering te vormen (Duitsland, Luxemburg en Oostenrijk), die daardoor geen volledige conceptbegroting konden indienen. Nu is tijdens de afgelopen Eurogroep gesproken over de herziene versie van de conceptbegroting die Luxemburg op 17 maart jl. heeft ingediend. Op basis van de Commissieopinie over de conceptbegroting werd vastgesteld dat Luxemburg voldoet aan de regels van het Stabiliteit- en Groeipact. De conceptbegroting van Duitsland zal naar verwachting worden besproken in de Eurogroep van mei en kort daarna zal ook de conceptbegroting van Oostenrijk aan bod komen.

ESM – Raad van Gouverneurs

Op 1 april vond en marge van de Eurogroep een vergadering plaats van de Raad van gouverneurs van het ESM. Op de agenda stond het goedkeuren van het gewijzigde *Memorandum of Understanding* (MoU) van Cyprus. Het MoU is op enkele punten aangepast naar aanleiding van de uitkomsten van de meest recente voortgangsmisssie van de Trojka. De Tweede Kamer is per brief geïnformeerd over de uitkomsten van deze voortgangsmisssie (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1128, d.d.6 maart 2014). De Raad van Gouverneurs heeft met onderlinge overeenstemming ingestemd met het aangepaste MoU van Cyprus.

Informele Ecofin Raad

1. Gedachtewisseling met Bruegel

Zoals de afgelopen jaren gebruikelijk is geworden, hebben de Minister van Financiën tijdens de lunch van de informele Ecofin Raad van gedachten gewisseld met denktank Bruegel over een economisch onderwerp. De bespreking werd gebaseerd op een artikel van Bruegel met de titel *Europe's social problem and its implications for economic growth*. Bruegel vraagt in dit artikel aandacht voor de toegenomen werkloosheid, armoede en inkomensongelijkheid in Europa en de negatieve effecten daarvan op economische groei. Bruegel wijst op de verschillen in efficiëntie van de diverse sociale zekerheidsstelsels in Europese lidstaten, waarbij hogere uitgaven aan sociale zekerheid niet altijd automatisch leiden tot lagere inkomensongelijkheid. In het artikel betoogt Bruegel dat structurele hervormingen op nationaal niveau noodzakelijk zijn om de sociale problemen in Europa op te lossen, waarbij een open en eerlijke discussie in Europees verband en het delen van *best practices* een waardevolle bijdragen kunnen leveren. Dit sluit aan bij de Nederlandse inzet om structurele hervormingen te ondersteunen door hier in Europees verband aandacht aan te besteden. Verder noemt Bruegel ook de optie om opnieuw te kijken naar een eurozone-begroting. Op dit punt verschilt Nederland van mening met Bruegel. Nederland is er niet van overtuigd dat een eurozone-begroting nodig is voor het goed functioneren van de eurozone.

2. Economische vooruitzichten, risico's en financiële stabiliteit

De Ecofin Raad heeft stilgestaan bij de economische vooruitzichten, de risico's voor het herstel en de financiële stabiliteit. Economisch herstel werd zichtbaar in de tweede helft van 2013 en zet naar verwachting door in 2014 en 2015. Voor 2015 worden voor alle EU-lidstaten positieve groeicijfers geraamd. Macro-economische risico's betreffen onder meer een lage potentiële groei in Europa. Om de potentiële groei te verhogen is het van belang het doorvoeren van structurele hervormingen niet te laten verslappen door het huidige herstel van de economie.

3. Financiering van de economie

De informele Ecofin Raad sprak over het zogenoemde *long-term financing*-traject op basis van een mededeling van de Commissie: *Follow-up of the green paper regarding the financing of the economy* die op 27 maart werd gepubliceerd en over een rapport van de expertgroep op dit terrein over de financiering van het midden- en kleinbedrijf en infrastructuur uit december 2013. Er is gesproken over publieke en private initiatieven op nationaal niveau om de toegang tot de kapitaalmarkt te verbeteren en over risico's en de aandachtspunten voor beleid, zowel op nationaal als op Europees niveau.

4. Voorbereiding G20 en de Voorjaarsvergadering van het IMF/Wereldbank

De Ecofin heeft de kernboodschappen besproken van de EU ten behoeve van de deelname van de Europese Commissie en het EU-voorzitterschap aan de G20 vergadering van Ministers van Financiën en gouverneurs van de centrale banken op 10 en 11 april a.s. De EU-boodschappen zijn vastgelegd in een EU *Terms of Reference* (ToR). Daarnaast is ook een verklaring aangenomen voor de *International Monetary and Finance Committee* (IMFC) ten aanzien van de economische situatie, beleidsuitdagingen om het economisch herstel te versterken en de voortgang in de ontwikkeling van financiële regelgeving.

5. Bankensector

a. Structuur hervormingen

De Commissie heeft aan de Ecofin Raad haar voorstel gepresenteerd betreffende structurele maatregelen ter verbetering van de weerbaarheid van EU-kredietinstellingen. Hierover is de Tweede Kamer geïnformeerd op 7 maart jl. in een fiche ten behoeve van de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen.² De voorzitter van de expertgroep op dit terrein, Erkki Liikanen, heeft tevens zijn visie gegeven op dit onderwerp. Het Griekse voorzitterschap wilde graag een informele uitwisseling van standpunten, voordat het reguliere wetgevingstraject van start gaat. In de gedachtewisseling heeft Nederland aangegeven dat we het Commissievoorstel verwelkomen. Het voorstel voorziet in een verbod op handel voor eigen rekening. Daarnaast voorziet het in de afscheiding van andere handelsactiviteiten als de omvang en risico's die daarmee verbonden zijn boven een bepaalde limiet komen. Het voorstel is daarmee op hoofdlijnen in overeenstemming met de Kabinetsvisie Nederlandse Bankensector van 23 augustus 2013. Wel heeft Nederland in de Ecofin Raad de kanttekening gemaakt dat de drempelwaarden voor een afscheiding meer moeten worden uitgewerkt, zodat de reikwijdte van het voorstel duidelijker wordt.

² Kamerstuk 22 112, nr. 1810

Verder heeft Nederland zich uitgesproken voor een snelle voortgang van de onderhandelingen over deze verordening.

b. Stand van zaken Bankenunie

De Ecofin Raad heeft stil gestaan bij de vorderingen die zijn gemaakt op het gebied van de Europese Bankenunie. Zoals ook hierboven vermeld, werd op 20 maart jl. een politiek triloogakkoord bereikt over de vormgeving van het *Single Resolution Mechanism* (SRM). Dit triloogakkoord is op 27 maart jl. bevestigd door de Raad. Het Europees Parlement zal hier medio april plenair over stemmen. Nadat het akkoord over het *Single Resolution Mechanism* (SRM) formeel is aangenomen, kan ook het intergouvernementeel verdrag getekend worden waarin de bijdragen aan het resolutiefonds en de geleidelijke risicodeling worden vastgelegd. Het verdrag wordt naar verwachting getekend in mei.

Danièle Nouy, voorzitter van de raad van bestuur die verantwoordelijk zal zijn voor het Europees Banktoezicht, gaf in de ECOFIN Raad een update van de voorbereidingen voor het Europees banktoezicht. Per november 2014 zal de ECB deze toezichtstaak op zich nemen, onder het voorbehoud dat de ECB er tegen die tijd klaar voor is. Op dit moment liggen de voorbereidingen op schema. Verder gaf Andrea Enria, de voorzitter van de Europese Banken Autoriteit (EBA), een presentatie van de stand van zaken omtrent de stresstesten die onderdeel zijn van de *comprehensive assessment*: de brede doorlichting van de banken die momenteel uitgevoerd wordt. Later deze maand zal de EBA de details ten aanzien van de methodologie voor de stresstesten publiceren.